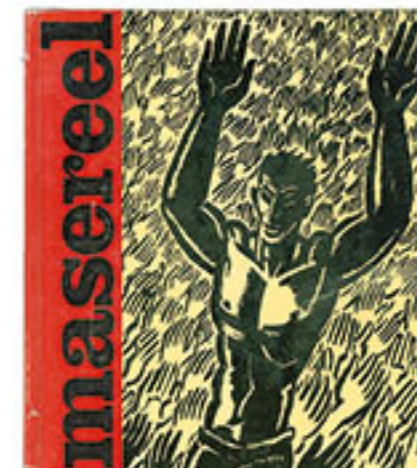

Passionate Journey Frans Masereel

Peetvader van de graphic novel hakt de wereld in perenhout.

Ingrediënten:
coming of age, arm en rijk, roaring twenties, individualisme

Uitgever: Dover publications
Jaar: 2007
Aantal bladzijden: 176

Een vreemde eend in deze leeslijst-bijt. Frans Masereel is een Vlaamse houtsnijartiest, die precies honderd jaar geleden begon met zogenaamde "beeldsuites", woordloze stripverhalen met houtsnijplaatjes, eentje per bladzijde. Tussen 1918 en 1928 maakte hij er tientallen, de beroemdste zijn *Passionate Journey*, *De stad*, *De zon* en *Die Idee*.

Bij het begin van WOI belandde hij zonder paspoort in het neutrale Genève, waar hij in een vriendengroep met Nobelprijswinnaar Romain Rolland en Stefan Zweig werd opgenomen. Via scherpe spotprenten ontwikkelde hij zijn beeldromans, met aandacht voor de arme sloebers, de oorlogsgewonden, de hoeren, de uitbuiters, het grootkapitaal, de grootstad en... zichzelf.

Zijn mooiste werk is wel *Passionate Journey*, dat ook *Mein Stundenbuch* of *Mon livres d'heures* heet. De eerste autobiografische strip, kun je zeggen, maar dan een gedroomde, waarbij de eigen ervaringen en verwachtingen én die van generatiegenoten in één naamloze jongeman zijn gepropt. We zien hem langs bouwwerken lopen, met arbeiders praten, een scheet laten op een te deftig

feest. Hij leeft het leven ten volle, als een vitalist. Hij is kind met de kinderen, kust een paard na "de eerste keer", bezoekt verre landen. Maar hij ziet ook de hypocrisie en de uitbuiting, en hij huilt om een meisje dat aan de tering bezwijkt - dit alles in 165 houtsnedes.

Houtsnijden is met heel veel kracht met een guts in keihard hout snijden, geen techniek die ruimte laat voor nuances. Masereel moet alles weglaten, de prenten hebben een enorme zeggingskracht, geheel volgens expressionistische principes. In *De Stad*, de enige titel die in Nederland is uitgegeven (1963, tweedehands te vinden), is de opkomst van de moderne stad verbeeld. *Die Idee*, Duitse titel, gaat over de kracht van de verbeelding - de nazi's verboden dit boek daarom.

Vragen:

- Bekijk een paar beeldromans van Masereel op YouTube.
- Vind je de muziek goed gekozen? Wat zou jij als muziek kiezen?
- Welke kunststromingen zijn er rond 1920? Zie je die hierin terug?
- Masereel leverde het scenario voor een van de eerste animatiefilms. Zoek die op!

